

Dušan Macura

Ura športne kulture

Spoštovani, ljubitelji športa, navijaške skupine, športniki in vaše družine, športna stroka, izvajalci obšportnih storitev, sponzorji, funkcionarji na področju športa, *spoštovana oblast*, dovolite, da vas nagovorim, ne vedoč ali bo ta nagovor prispel do vas ali ne, osebno, kot zadosten poznavalec športne sfere, ločeno od funkcionarskega interesa*, ki ga seveda imam, saj se brez tega ne bi poglobljaj v rekreativno dobre, tekmovalno izjemne dosežke, obenem pa po nepotrebnem neracionalne, petirano personalizirane in travmatizirane medodnose.

Tako, nižjerazredno, raven medodnosov, Slovenski šport lahko preseže in postane nosilec kakovosti športne kulture, na svetovni ravni. Za tak status Slovenski šport ima vse potrebno, hkrati pa je to edino področje dejanske suverenosti, ki je Sloveniji na razpolago.

Slovensko organizacijsko mentaliteto priložnostno tvorita dva vzorca: ravbarski (pri katerem ozko interesne tolpe, z ustrezno drznostjo, odločnostjo in prizadevnostjo, zaposedajo ter prevzemajo področni teritorij) in mrežni (pri katerem se določeni klani, klike, elite povezujejo v združbe in na tej podlagi upravljajo z razmeram, takim kakršne so); prvi je bolj značilen za rokodelsko posedovanje, drugi pa za sistemizirano obvladovanje.

Paradokso so prav te mentalitetne škarje, prava priložnost: na relaciji nacionalni – mednarodni interes, ravnati po mrežnem, v obratni smeri pa po ravbarskem vzorcu; glede na to, da v Slovenski upravljalski strukturi dejansko prevladuje hlapčevski transfer »tako zahtevajo mednarodne organizacije«, je konverzija ravnanja iz »hlap-

čevskega gospostva« v »gosposko hlapčevanje« zlahka izvedljiva.

Športno kulturo naroda tvori: mesto športa na hierarhijski lestvici vrednot, obseg vsakdanje življenjske telovadbene in mobilnosti prakse, prilagojenost javnega prostora gibalnim potrebam prebivalstva, sorazmerna zadostnost športne infrastrukture in drugi kadrovski, organizacijski in demografski pogoji.

Poseben, v letošnjem volilnem letu, izrazito izpostavljen, je dejavnik komunikacijske kulture kandidatov za vodilne položaje v sledečem mandatu OKS-ZŠZ, iz katerega je potrebno simptomatično razbrati zmogljivosti kandidatov, da uresničijo tisto kar napovedujejo, zagotavljajo in obljublajo, kajti uresničevanje zahtevnih ciljev na obeh krakih mentalitetnih škarij, poleg volje terja še znanja in sposobnosti.

Drugi pomemben dejavnik je kupo-prodajna razsodnost imetnikov glasovalnih pravic. Kupo-prodajna razsodnost članic OKS-ZŠZ, pri kupčijah z glasovi, ni pomembna v smislu, »ne se prodati«, saj živimo v svetu, kjer je vse naprodaj (tistim posebnem, ki se nočejo prodati, se tisto, kar je predmet nakupa, preprosto zaseže in odvzame), temveč »prodaj se za ustrezno ceno«. V pričujočem primeru ustrezna cena vključuje skupno in osebno korist. Ker pa doseganje ustrezne cene ni enostavno, za prodajo skupne koristi za ceno osebne koristi pa zadošča zgolj priložnost, je jasno kaj prevladuje. V tem smislu je sposobnost doseganja ustrezne cene pokazatelj primerne kompetentnosti.

Tretji dejavnik, ki je v resnici ključna ločnica med ustreznostjo kandidatov, za suverenostni preboj v svetovni vrh, je zmožnost angažiranja širše javnosti pri podpori celovite statusne oskrbe športa kot dejavni-

ka Slovenske suverenosti in nacionalnega ponosa.

Sklepni pogoj kompetentnosti za vodenje krovnih organizacij pa je zmogljivost vključevanja interesov protikandidatov, v zmagovalni koncept, oziroma uspešna izognitev pretirani medsebojni konfrontaciji. To pomeni sposobnost zagotovitve izida »win-win«, ko zmagovalec postane le prvi med drugimi in pridobi določene bonite-

*moj funkcionarski interes je v domeni »dober status športa, dobro zame«

Foto: Ljubo Stojanovič

te in prioritete, ne pa, da zmagovalec dobi vse, poraženci pa nič, saj je nujni pogoj učinkovitosti krovnih organizacij, prav v tem, da zagotavlja učinkovitost sistema in ne enkratnega vsakokratnega spopada za dostop do »korita«.

Učinkovitost tekmovalnega sistema pa slo- ni na načelu, da poraženec verificira zma- govalca, da brez poraženca ni zmagovalca. Paralelizem med vsakokratno tekmo na

športnem terenu z potegovanjem za vo- denje in upravljanje tekmovalnega sistema v najširšem smislu, vendarle ni enoznačen in dobeseden.

Potem, ko se primeralno poglobimo v oko- liščine, pogoje, aktivnosti, podporo javno- sti in dosežke, postane jasno, da vse sku- paj niti ni zaskrbljujoče. Država s športno vzgojo zagotavlja enega izmed stebrov, družine športnikov drugega, sponzorji tre-

tjega, športniki so zagnani, stroka ne zao- staja. Orkester je torej v kompletni sestavi, le uglašen bi lahko bil bolj. Kdo drugi, če ne OKS-ZŠZ, naj vihti dirigentsko palico s kate- ro vključuje vsa glasbila in inštrumente. Po Janezu Kocijančiču, se vedno bolj stopnjuje stanje, ko ena skupina glasbil in inštrumen- tov poskuša preglasiti in utišati drugo.

Ključno vprašanje in dilema je torej, kdo izmed kandidatov zna in zmore, ne le hoče, izpolniti obljube, uglasiti orkester in zagotoviti kvantni preskok na višjo raven športne kulture, za katerega je vse nared. Formula je enostavna: primerno vodstvo OKS-ZŠZ, Nacionalni program športa in uskladitev Zakona o športu z dejanskim stanjem.

Vse odločevalce na področju športne sfe- re, z Vlado RS in njenim predsednikom dr. Robertom Golobom na čelu, vabim, naj paradnemu konju Slovenske suverenosti posvetijo vso potrebno pozornost.

Dušan Macura
dusan.macura@ena-a.net